

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasiovu, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ este
Mercuria, Vinerea și Duminică.

Pretul abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. Trieri esterne pe șase luni 14 fr. pe
anu 28 franci.

Anul XLV.

Se prenumera:
postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:
un'a serie garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru facere publicare. — Scrisori ne-
trancate nu se primescu. — Manuscripto nu se
retramitu.

Nr. 34.

Duminica 21 Martiu | 2 Aprile

1882

Cu 1 Aprile st. v. 1882 se incepe unu abonamentu pentru triluniulu: Aprile, Maiu și Iuniu la

„Gazeta Transilvaniei“

care apare de trei ori pe septemana, cu pretiurile ce se vedu in fruntea fôiei.

Prenumeratiunile și comandezile de insertiuni și reclame suntă se adresă la: Redacțiunea și Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“ in Brasiovu

Administrațiunea.

Brasiovu 21 Martiu.

O adênca intristarea ne cuprinde intotdeauna, candu vedemu cu ce cutezare se straduiescu inimicii causei nôstre a seduce opiniunea publica européna, in privintia stărei politice a poporului romanu din Ardealu și tiér'a ungrésca, fara a intimpiná nici o combatere din partea celoru competentu, cari suntemu noi Romanii insisi și numai noi.

In Itali'a, in Angli'a, in Germani'a in Françi'a, pretutindeni guvernulu ungrésca are agentii sei, are diarele sale subventiunate din fondulu de dispozițiune și de câte ori se ivesce cea mai mica ocaziune, acesti agenti profita de ea, spre a declară susu și tare că popórele din Ungari'a se bucura de cea mai deplina libertate, și că mai alesu Romanii ardeleni sunt fôrte multumiti cu stărea lor sub „parintesculu“ guvernulu dela Pest'a.

Ei bine, ce se face din partea nôstra spre a contrabalansă agitațiunea acést'a, care are de scopu de a impede că nu cumva in Europ'a se se destepă unu interesu pentru sôrtea popóruului romanu din aceste tieri? Europ'a cunósce durerile micelor ginti slave din peninsul'a balcanica, cari abia eri alaltaeri au esitu la ivéla, dér' nu scie, că in Ardealu și Ungari'a traiesce unu poporu de trei milióne de suflete, care nu are mai puçina cauza de a fi nemulțumitu cu sôrtea ce i-au preparat'o stapanitorii de adi.

Unu esemplu batatoriu la ochi ne da relațiunea ce-o publicamu mai la vale despre nesce articulu aparuti in diarul italianu „Rom'a“. Onorabilulu deputatu italianu Medoro Savini sustiene in unulu din acesti articulu, că in Transilvani'a domnesce o mare nemulțumire față de politic'a actualulu guvernulu. La acést'a respunde unu agentu ungrésca cu numele Óváry, combatendu asertiunea lui Savini și sustienendu că in Ardealu Ungurii ar' fi in maiortate și Romanii ar' avé autonomia nationala și ar' fi pe deplinu multumiti cu stărea lor. Redactorulu fôiei „Rom'a“ pare a nu fi bine informatu despre lucru, căci nu face nici-o observare, dér' tenendu-se de-o mistificatiune isi reserva de a respunde in nr. viitoriu dupa ce se va fi informatu.

Ce usioru i-ar' fi fost acestui confrate alu nostru se respinga espectorarile mincinóse ale lui Óváry, déca ar' fi avutu pe més'a s'a memorandumulu comitetulu permanentu, alesu in conferenți'a nôstra electorala dela Sibiiu in Maiu 1881, in traducere italiana!

Se implinesce anul, de candu s'a alesu comitetulu și nu putemu nicidecum intielege de ce nu ese la lumina odata acestu memorandumu, care trebuia se se publice duce septemana dupa conferenți'a. Nu intielegemu ce dificultate pôte fi de a spune terei și Europei, că suntemu nemulțumiti cu sôrtea ce ni s'a creatu și voimu că se se indrepte. Atâta este totu ce se pôte cere dela unu asemenea actu, a carui'a importantia nu pôte consiste in aceea că se fia

voluminosu, ci in aceea că emana din sinulu nostru, că o adevărata espressionu a stărei nôstre politice.

Cronic'a evenimentelor politice.

Caderea proiectulu de lege pentru scólele medie o deplange „Ellenzék“ cu următoarele cuvinte: „Cea mai insemnata intemplare in politic'a interióra este negresitu caderea proiectulu de lege privitoriu la scólele medie. Resultatulu votisărei a causatu mare consternațiune. Baross Gabor, presiedintele comisiunei, și Szathmáry György, notariulu, si-au depusu mandatele de membri ai comisiunei. La finea siedintei se fi vedutu pe Sasi, cum saltau de bucuria! Astadi déjà se scie in Sibiiu, in Blasiu, o scie in Germani'a „Schulverein“ulu. Fiva preste totu loculu bucuri'a nespusa in castrele inimiciloru statulu maghiaru. Representanti'a confessiuniloru atâtu din partea catholica câtu și din cea protestanta a jucat la votisărea acést'a acelasu jocu cu band'a nationala sasésca, și pentru aceea a cadiutu proiectulu, care afara de unele scaderi continea dispușetiuni bune. De-ar' fi numai popii catholici și barbati protestanti, cu agitatorii sási cu totu, asié de conscientiosi și candu vine vorb'a despre darea de bani și de sange“.

Cu ocaziunea lungi, dér' zadarnicei debateri asupra viitórii „armate nationale maghiare“ s'a distinsu și deputatulu opoziționalu Ugron Gabor printr'o oratiune plina de frase sunatórie, cari, desi nu spunu ceva nou, merita totusi spre mai bun'a intielegere a ciudatelor argumente, ce se aducu pentru resturnarea cu fundulu in susu a institutiuniloru de statu esistente, a fi cunoscutu și de către publiculu nostru. Eata vr'o câteva in extrasu: „Déca natiunea maghiara nu a avutu armata natiunala separata, aratati-ne lege, esceptiune facéndu de tempurile mai noue, prin care acést'a natiune se fi renunțiatu dela dreptulu de a si organiză o armata natiunala de sine statatória. Numai atunci pôte se aiba principele acestu dreptu, déca natiunea a renunțiatu la elu. Déca in tempurile mai noue v'ati abatutu dela tradițiunile natiunei, noi ne vomu stradui, că se ne intórcemu la tradițiune. Déca amu avé armata separata cu limb'a natiunala (?) pe care o vorbescu natiunalitatile și o intielegu (??), armat'a s'ar' poté perfectiuná mai curendu, decâtu acum, candu instructiunea nu este potrivita din caus'a diferentiei de limba. (Asié este! in stang'a estrema.) Cei cari ar' intrá in armat'a maghiara și ar' ajunge la ranguri mai inalte, nu ar' fundá familii pentru natiuni straine, ci pentru natiunea maghiara. Déca cercetamu, că unde se agitáza mai multu contra natiunei maghiare, aflamu, că acést'a se intempla in armat'a comuna; pre candu sub armat'a natiunala maghiara ar' disparé acestu spiritulu periculosu și nici unu fiu alu Ungariei nu s'ar' simtí asupritu, (?) Déca vomu avé armata natiunala, vomu invetiá si pre natiunalitati se cunósca. că nu potu rumpe legaturile prin cari sunt legate de viitorulu natiunei maghiare. Avendu trecutu comunu, ne amenintia pericule comune, inimicii comuni, și decumva vomu cadé, ne voru astrucá intr'unu momentu comunu. Pentru aceea n'am crediutu, că natiunalitati nôstre se fia contra stégulu natiunala maghiaru, care este compus din trei culori naturale și sincere, — si se se inchine mai bine stégulu cu duce culori, alu carui negru insemnéza doliu, ér' galbenulu apunerea popóreloru și a drepturiloru lor.“

Cu „déca“ și „déra“ nu veti face armata maghiara!

„Egyetértés“ scrie: că ministrulu maghiaru de interne a datu ordinu secretu tuturoru prefectiloru, că fara intardiare se faca dispozițiunile necesare pentru de a prinde pe cei 19 oficeri russi, cari au esitu din armat'a rusésca și caletorescu prin Ungari'a la câmpulu de insurecțiune.

Diarulu „Telegraphulu“ ne spune că in „Lega della democrazia“ se publica program'a popóreloru iridente (Itali'a Romani'a, Slavoni'a, Ungari'a și Greci'a subscrisa de Garibaldi. Bas'a programei este disolvarea imperiulu austriacu și turcu-europénu, pentru că se se dé Italiei, tierile Retice și Giulice; Romaniei, Banatulu, Transilvani'a și Bucovin'a; la o noue mare confederatiune: Ungari'a, Boemi'a, Moravi'a, Stiri'a, Croati'a, Bosni'a, Ertiegovin'a, Serbi'a și Muntenegrulu; Germaniei, valea Salzei, alu duoilea bassinu alu Inului și archiducatul Austriei; Greciei, Archipelagulu, ér' restulu se se imparta totu intre Romani'a și Greci'a.

Comisiunea intrunita, dupa intemparile din Kiev, Odes'a și Varsiovia, pentru a studia midlôcele de imbunatatire a sortii Jidaniiloru din Rusi'a, a intocmitu unu proiectu prin care, sub pretestulu de a protege vieti'a Jidoviloru de la tiéra, in contra locuitoriloru, propune se li se retraga dreptulu de a mai vinde beuturi spiritóse și de a luá parte la alegerile magistratiloru crestini. Mai propune inca se i isgonésca in massa de prin sate și districtele rurale. Generalulu Ignatiev a aprobatu aceste mesuri și le-a supusu semnaturii Tiarului, recomandându-le de grabnice din caus'a noveloru turburari ce s'ar' poté isca in serbatorile Pasciloru.

Presiedintele Statelor-Unite, Arthur, a semnatu unu bilu prin care se interdice politica m'ia in statele de sub presiedintia s'a.

In cestiunea colectelor nôstre pentru inundatii din érn'a 1879.

Nu de multu sustiunea o fôia maghiara guvernamentală, față cu plangerile natiunalitatiloru, că in Ungari'a s'ar' mesura tuturoru cu aceea 'si mesura și că totu individulu s'ar' bucurá de dreptu egal.

Asié va fi poté pe harthia. In cãrtile de legi este vorb'a chiaru de o egalitate de dreptu a diferiteloru natiunalitati, pēna la unu gradu óre-care. In realitate inse acést'a egalitate de dreptu individuala și nationala e o adevărata posna, unu „caraghioslicu.“

Bine că legile stabilescu o egalitate de dreptu a individulu, dér' ce se-i faci omulu dela guvernulu, déca elu ca Maghiaru preferéza pe cei de soiulu seu?

Acést'a zace in sange și nici unu articulu de lege scrisu pe pielea, cu care a fost imbracatu Arpad celu vitézu, candu a navalitu cu cetele lui selbatice preste acesta tiéra, nu lu va face că se privésca cu bunavointia și la individulu de altu soi.

Nimicu nu pôte ilustrá mai bine pretins'a „mesura egala“, cu care ni se mesura din partea celoru dela guvernulu, decâtu casulu ce se descrie mai josu.

Multime de functionari și privati maghiari ambla mereu cu listele cersându, din comuna in comuna, pentru nu sciu ce scopuri „patriotice“, folositoare și nefolositoare; ei primescu banii dela toti individii, si in punctulu acést'a nu facu deosebire de rassu, ci mergu pēna a provocá pe Romani că se contribuésca in favórea „martiriloru maghiari“ spendiurati la

Aradu in 1848, — dér' cine mai are grije de a controlá aceste colecte?

S'au adunatu aprópe duóe milióne pentru Seghedineni din tóta lumea, dér' cine a cerutu vr'o dare de séma asupra modului cum s'a întrebuințiatu acésta suma colossala? Si óre nu este in dreptu poporatiunea, care a contribuitu sume atátu de însemnate, de a sci ce s'a facutu cu ele? S'au mai facutu si alte colecte in stilu mare, cá cele pentru honvedí, si, dieu, pēna acuma n'amu vediutu nici o socotéla, nici dela colectele mari, nici dela cele mici întreprinse de cátra indiviidii maghiarii

Alta este inse déca se hotarescu odata si cátiva Romani onorabili, dīsi: „cetatiáni egalu indreptatiti inaintea legi“, se faca o colecta pentr'unu scopu óre care de binefacere. Aci increderea cea mai nemarginita se prefaca deodata intr'o neincredere batatóre la ochi, bunavointi'a face locu suspitiunei si rezultatulu — ilu voru vedé cetitorii nostri din recursulu de mai la vale, ce 'lu recomandam deosebitei atentiuni a lui „Kolosvári Közlöny“, care ne íea in nume se reu, cá nu landam sistemulu de guvernare maghiaru.

Recursulu a fost provocatu printro decisiune a d-lui vice-comite de aici, care s'a transmisu Redactorului acestei foi si d-lui Nicolae T. Ciureu in copie cu urmatórea provocare a primariei:

Nr. 2211/1882.

Wovon Herr Dr. Aurel Muresianu, unter Rückschluss des Rekurses zur Wissenschaft und Darnachrichtung mit dem Auftrage in Kenntniss gesetzt wird, nunmehr bei Vermeidung einer Ordnungsstrafe von 25 fl. ö. W. die ordnungsmässig ausgestellte mit allen Belegen versehene Rechnung sammt einer magyarischen Uebersetzung derselben bis längstens 5 April l. J. hieramts vorzulegen.

Kronstadt am 11 März 1882. *)

Der Stadtmagistrat

Brennerberg m. p. Bürgermeister.
Thomas m. p. Expedito.

Ce va mai puté dice „Kolosvári Közlöny“ in favorulu unui sistemu, care dela unii nu cere nici unu feliu de dare de séma, ear' deia ceilalti cere socotéla cu tóte dovedile si cu-o traducere unгурésca?

Asteptam cu nerabdare se vedem ce va decide comisiunea administrativa asupra recursoru nóstre. *) Pēna atunci lasam se urmeze Recursulu Redactorelui acestei foi:

Onoratu Magistratu orasianescu!

Cu decisiunea d-lui vice-comite alu comitatului Brasiovu dela 28 Februaru 1882 ad nr. 9684—1881, ce mi s'a facutu cunoscuta prin rescriptulu magistratulu eu dat'a 11 Martiu 1882 ad Nr. 2211—1882, sunt fórté nemultumitu si insinuezu contra acestei decisiuni la instanti'a a duo'a, care este in casulu de fačia comisiunea administrativa comitatensa in termenulu prescrieru de lege urmatoriu

Recursu.

Inainte de tóte trebue se declaru, cá in caus'a de fačia Magistratulu apare numai cá autoritate comunala mijlocitóre si cá instanti'a prima este vice-spanatulu, de a careia decisiuni va fi vorba in recursulu de fačia

Pēna acuma esista numai o sentintia a primei instantie, cáci atátu asupra recursului meu d'antaiu indreptatu contra decisiunei magistratule, prin care mi se impune o pedépsa in bani, cátu si asupra recursului, ce l'am indreptatu la 21 Octobre 1881 contra decisiunei vice-spanatulu dela 23 Septembre Nr. 7750 din 1881, a decisu totu numai d-lu vice-comite.

Se vede dér', cá la prefectur'a din Brasiovu nu pricepe nimenea romanesce, si cá recursurile mele scrise in limb'a mea materna, nici nu s'au cetitu.

Cu tóte astea amenduóe recursurile au fost respinse din partea d-lui vice-comite; ear' recursulu din urma nici n'a fost inaintatu la autoritatea competentá. De aceea me adresezu acuma din nou la comisiunea administrativa a comitatului pe bas'a articolulu de lege 6 din 1876, § 58 lit. c.

Spre mai buna intielegere voiu permite istoriculu causei, pe scurtu:

*) Despre ceea ce se incunoseintiéza d. Dr. Aurel Muresianu (si N. Ciureu) spre conformare cu provocarea cá se presente primariei socotéla in regula cu tóte documentele si cu-o traducere unгурésca pēna multu in 5 Aprile a. c. cáci la dincontra va fi pedepsitu cu o amenda de 25 fl. v. a.

*) D. N. T. Ciureu recursu a asemenea contra decisiunei de mai susu. Red.

In érn'a anului 1879 prin esundarea riurilor Muresiu, Tērná'va, Ariesiu, Ampoiu s. a. au suferitu multe comune situate la tiermurii acestoru riuri, cari si asié au de a se luptá cu multa miseria. Miscatu de acésta nenoroóire m'am adresatu cátra publiculu romanu in „Gazeta Transilvaniei“ apelandu la generositateá lui, cá se sara in ajutoriulu nenoroóitorulu. In urm'a acésta fiindu sprijinita propunerea mea in modu caldurosu de cátra conationalii mei din Brasiovu, s'a formatu aici unu comitetu spre a aduná ofrande pentru scopulu memoratu. In acestu comitetu au fost alesi domni: Nicolae T. Ciureu, Diamandi I. Manole, Dumitru Joneiovi, Radu Radovici, Ioanu Dusoiu, George B. Popp si modest'a mea persóna.

Indata ce s'a constluitu comitetulu amu facutu aretare in scrisu in tóta regul'a la d. directoru alu politiei despre intentiunea nóstra de a aduná de pretutindení ofrande in favórea nenoroóitorulu inundati.

Dupa ce in urm'a Apelului si a colecteloru nóstre, ce se publicau imediatu in „Gazeta Transilvaniei“, s'au adunatu in vreo trei luni mai multe mii de florini, comitetulu memoratu a decisu a insarciná pe duoi membri ai sei cá se mérga, in persóna si pe spesele comitetulu, prin comunele inundate si se impartiéscá ofrandele între cei in adeveru lipsiti si nenoroóiti. Cu acésta missiune am fost insarcinatu eu si d. Nicolae T. Ciureu.

Amu amblatu prin comitatulu Turd'a-Ariesiu, alu Albei de josu si alu Uniadórei si ne-amu implinitu missiunea cu conscientiositate spre cea mai mare multumire a comitetulu si a contribuentiloru. Prin diare, publiculu a fost tinutu in eurentu cu toti pasii nostri si in tóte comunele pe unde amu distribuitu ajutóre, autoritatile comunele si unde s'au pututu si cele administrative au fost inseiintiate si au asistatu la impartieá

Comitetulu inca nu terminase oper'a lui de caritate candu deodata primiramu, eu si d. N. T. Ciureu alaturat'a provocare (din 12 Iuniu 1880) din partea d-lui vice-comite, cu mijlocirea onor. primarie comunale prin care ni se cerea se damu socotéla despre ofrandele adunate si impartite.

Noi ne amu prezentatu la terminulu fiesatu la primaria unde s'a luat procesu verbalu, in care amu declarat, cá noi amu lucratu numai cá mandataru ai comitetulu si cá acésta va dá la timpulu seu socotéla in publicu, si cá atunci, déca d. ministru de interne doresce, putem se presentam si Escel. Sale acea socotéla. Totodata ne-amu plansu cá ni se cere socotéla intr'unu modu care nu este justificá prin lego si prin care se suspitiunéza numai bun'a nóstra intentiune, fara a se fi cercetatu mai inainte adeverat'a stare a lucrului.

Cá respinsu la acésta amu primitu prin Magistratulu de aici intrunu tardiu o noua provocare dela d. vice-comite, ce-o alaturam . . . cá se damu socotéla despre ofrandele adunate.

Scurtu dupa acésta provocare comitetulu nostru incheiandu-si activitatea si publicandu bilantiulu despre sumele intrate si impartite a prezentatu d-lui primariu alu Brasiovului numerulu „Gazetei Transilvaniei“, in care a aparutu acestu bilantiu. Acésta a facut'o cu atátu mai vértosu cá se nu se póta dice, cá noi sub titlulu de filantropia amu fi voitu se urmarim alte scopuri.

Dér' n'au fost multumiti nici cu acestu bilantiu cu tóte cá elu contine o dare de séma completa. Acésta se vede din numerulu Gazetei alaturatu. (Nr. 98 din 1880)

Amu mai datu odata bilantiulu si in scrisu observandu, cá nrii „Gazetei“, la cari se provóca ii putem presentá la cerere dér' sunt prea multi (vreo 60—80).

Deodata ne pomenim inse cá in lun'a lui Maiu 1881 se schimba dispositiunea d-lui vice-comite spre mai reu. Elu cere dela noi si o traducere unгурésca a socotelorulu si ne amenintia cu pedepse in bani déca nu 'i vomu da-o.

Eu in lun'a lui Maiu am fost absentu din Brasiovu, despre ceea ce a fost inseiintiatu si d. Primariu, dupa cum se vede si din aculusulu H. n'am pututu dér' se facu nici unu pasu contra ilegaleloru ordonari ale d-lui vice-comite pēna la reintórcere.

La renoit'a amenintiare de sub liter'a I. amu respinsu cu recursulu mai susu citatu, care mi s'a respinsu de cátra d. vice-comite sub eventulu, cá decisiunea s'a ar' fi ajunsu la valóre de dreptu.

Afara de aceea cá acésta decisiune nu mi s'a inmanatu niciodata, întrebu, cum póte sè ajunga la valóre de dreptu o dispositiune diametralu opusa legiloru esistente? Cum vine d. vice-comite a cere dela mine, dupa unu anu, deodata o traducere unгурésca, care trebuea se-o faca densulu, déca i-o cerea ministru? Cum potu se fiu eu obligatu pe langa amenintiarea cu amende in bani, cá se facu o asemenea traducere?

Déca cererea de traducere maghiara este o curata absurditate, apoi impunerea de pedepse in bani este o ilegalitate vedita, dupa ce amu facutu totu ce ne-a statu in putintia. Legea de nationalitate (Art. de lege 44 din 1868) dice apriatu cá fiecare

cetatianu are dreptulu de a se folosi fačia de comuna si iurisdietiune de limb'a s'a materna.

Noi eredem cá prin aceea, cá amu aretatu autoritati scopulu nostru si prin aceea cá despre colect'a si impartieá amu datu socotéla in publicu, amu facutu totu ce se póte cere dela noi dupa lege.

De aceea tóte demersurile vice-comitelui aparú cá o sicanare. Ds'a nici nu cetesee recursurile nóstre si decide inainte si ne amenintia cu pedepse totu mai mari. Ba, anulu trecutú am fost citatu si la politia, cá se spuiu, cá din paralele mele séu din alti bani am facutu distribuirea? Aceste tóte dupa ce dedusem bilantiulu nostru!

Este durerosu, déca se suspitiunéza si o întreprindere filantropica cá a nóstra care a fost aplaudata de cátra toti Romanii din aceste tieri si de cátra conlocuitorii de alta nationalitate, cáci si inundatii lorú au fost impartasiti in multe comune din banii impartiti.

In privintia modulu impartirii amu datu declaratiuni desluse atátu la primaria cátu si la politia. Dér' se vede, cá nici aceste nu le-a cititu d. vice-comite. Astfelu se póte apoi esplicá cá socotéla s'a cerutu constantu totu numai dela mine si dela d. N. T. Ciureu, precandu noi amu lucratu numai cá delegati ai comitetulu care a functiunatu in 1879/80 aci in Brasiovu precum si cá decisiunile vice-comitelui se contradiecu.

Este fórté tristu cá limb'a romana intr'unu comitatulu unde maioritatea poporatiunei este romana, cu tóta legea de nationalitate, a ajunsu a servi partiloru cari se folosescu de ea numai spre reu, candu recursele lorú, nici nu se cetesecu mácaru, ci se respingu dupa siablón'a ce 'si-o facu capeteniele administrative si candu la charthiile nóstre romanesce ni se dau respunsuri numai maghiare séu nemtiese s. a.

Astfelu tóta procederea in caus'a de fačia apare intr'o lumina fórté tendentiósa si suntemu datoru patriotismulu nostru de a ne redieá vocea contra ei. De aceea basatu pe consideratiunile de mai susu me rogu cá

Onor. Magistratu se substérna acestu Recursu in bas'a Art. de lege 6 din 1876 § 58 lit. c. comitetulu administrativu alu municipiulu nostru pe care ilu rogu a anulá tóte decisiunile anterióre nebasate si ilegale ale vice-comitelui, a cassá si dispositiunile asupritóre si nelegale de pedépsa ale onor. Magistratu si luandu la cunoscutia, cá socotéla despre banii adunati si impartiti s'a facutu cunoscuta publiculu si s'a predatu si primariei, precum si cá tóte documentele sunt publicate la vederea fiacaruiá, se ne absolve de ori-ce îndatorire de a mai dá vreo socotéla; in fine ilu rogu, ca se raporteze d-lui ministru, cá sè se sférsiéscá odata sicanele, la cari suntemu espusi de duói ani necontentitu, dreptu multiamire, cá amu sevêrsitu cu multe spese si osteneli o fapta umanitara de binefacere.

Dr. Aurel Muresianu m. p.

Legea de tocmeii agricole.

Proiectulu de lege prezentatu camerei romane de fostulu ministru de interne d. C. A. Rosetti, privitoriu la tocmelele agricole, a întempinatu, precum scimú, o aspra opositiune din partea mariloru proprietari, ale caroru interese erau cu prisosintia si exclusivitate aperate de legea dela 1871. care cum declará si d. Cogalniceanu a fost teribila pentru tieranu, pentru cá reinviea epoc'a d'inaintea regulamentulu, care dedea dreptulu proprietariulu sè urmaréscá pēna la hotarulu tieriei pe tieranulu fugariu.

Partitulu liberalu, indata ce a venitu la putere s'a gânditu la revisuirea legi tocmeiloru agricole, si in fine d. Rosetti a prezentatu proiectulu de lege camerei. S'au redicatu contra acestui proiectu grave acusari, cá ar' lovi proprietatea, cá ar' provóca o lupta între capitalu si munca s. a. Camer'a a alesu in fine o comisiune de 21, care se 'lu revéda. In siedintia dela 12/24 Martiu comisiunea, a careia presiedinte a fost d. Cogalniceanu, a raportatu camerei, facéndu mai multe modificari in proiectulu primitivu estindiendu cu deosebire cerculu contractelor agricole.

Inainte de a publicá unu raportu mai detaliatu asupra importantei discussiuni incepute in 12/24 Marte in camera, voru citá unu pasagiu din vorbirea ce a tinut'o unulu din capii opositiunei dupa luarea in considerare a proiectulu din partea camerei, care pasagiu dovedesce bun'a intentiune ce-o urmaresce guvernulu cu acésta lege. D. N. Ionescu dise între altele:

D-lu Rosetti, vrea o lege care se apere de-o-potriva proprietatea cea mare si pvoprietatea cea mica. Aci pricepe d. Rosetti a se esprime cu precisiune. Avemu unu proprietaru meu care este si lucratoru, si avemu unu proprietaru mare, care este si explotatoru si întreprin-

dietorilor de lucrari agricole. D-lu Rosetti nu vrea să se atingă proprietatea mică prin exploatarea proprietarului celui mare. Fôrte bine! Aci d-lu Rosetti nu numai este practicu, d'er' este și unu legislatoru întieptu, și asi voi se nu uitati că nu aveti a face cu simplii lucratori în tîer'a acêsta; aveti a face cu proprietari mici cari sunt și lucratori, și cari cu sudori de sânge au respălitu pământulu lor (aplause). Eu facu elogiile mele d-lui Brătianu și d-lui Rosetti pentru legea insuratiilor, care s'a facutu spre a îndeplini ceea ce nu s'a pututu sevêrsi în marele actu alu împrôpietării în tîer'a acêsta.

„Eu recunosc solicitudinea ce a avutu d-lu Rosetti pentru caus'a proprietatii mici, căci caus'a proprietatii mari este sfêrsita. D'er' trebuie să recunoscem în acelasi timp că desvôltarea și întărirea proprietatii mici nu pôte să fie supusa la unu regim specialu...”

„D. Rosetti mai dice înca unu cuvântu, 'lu redica pentru a miea ôra: „Voiu că mosi'a mică se trăiescă alături cu mosi'a cea mare.” Si d-s'a ia mosi'a cea mare în întielesulu batranescu. adeca patri'a. Vrea d-s'a se simtia micu proprietaru lucratorulu de pamentu, se simtia acestu mare adevêru care s'a repetitu de mii de ori: „Numai astfelu, aperiandu mosi'a cea mică, veti întari mosi'a cea mare; numai astfelu, dandu drepturi celui cu mosi'a mică, elu va vedé că în libertate natiunea seie să salute pe eroulu dela Plevna.”

„Eu 'mi voiu permite să punu comentariile mele asupra acestei frase care resuma ide'a d-lui Rosetti. Eroulu dela Plevn'a este tîerianulu soldatu, căci la Plevn'a nu amu avutu batalia; amu avutu batalia la Griviti'a și în alte parti; d'er' la Plevn'a a fostu numai o intrare triumfală, în capulu careia s'a aflatu regretatulu generalu Cerechezu. Va se dica candu vorbiti de eroulu dela Plevn'a, vorbiti de acei soldati cări au statu în sîntiuri, în noroiu pênă în genunchi, ce este mai greu de suportatu, de cătu chiaru glôntiele și srapnelele. Vorbiti de acelu soldatu care nu avea nici eamăsiă pe elu în timpulu iernei, care mănecă porumbu friptu și care cu tôte acestea a facutu intrarea triumfală în cuibulu lui Osman-Pasia (aplause). La acestu erou a facutu d-s'a alusiune. Avemu, d-loru, unu tîerianu care nu este numai unu lucratoru agricolu d'er' care este și împrôpietaritu pe o bucata de pamentu, unde a servitu că robu pentru că se mentiena numele de Romanu, fiindu-că sciti că servitutea la noi se numea mai înainte rumania. Ei bine, voiti se legiferati asupra relatiunilor acestei proprietati care nu pôte trăi de cătu liberă și prin libertate? Acestu cuvântu însemnăza ceva în gur'a d-lui Rosetti. Prin urmare, regimulu care lu veti face proprietarilor și soldatiloru tîeriani, acelu regim nu pôte fi de cătu unu regim de libertate.

Eu asiu dori că majoritatea tîeriei să se redice pentru a prinde cuvintele fostulu ministru de interne, care a întielesu că trebuie să facă ceva pentru eroulu dela Plevn'a.”

Unu capu alu opozitiunei d. Coganiceanu, care a și pledatu pentru proiectu cum s'a modificatu de comisiune, a declarat asemenea, că bine a facutu d. Rosetti, — pôte chiaru cu mesuri extreme — de a silitu pe toti a recunósce că legea dela 1871 nu putea se remăna.

Se facemu legi protectôrie pentru tîeriani, ori se supunemu invoicile lui, cu proprietarulu, dreptulu comunu? Asupra acestei cestiuni s'a discutatulu multu. d'er' au invinsu în fine vederile guvernulu că tîerianulu se fia protegiatu, pênă ce nu va ajunge că se fia și elu gospodaru și se dispuna și de capitalu.

D. Iona Brătianu speréza, că acést'a se va puté întemplá în curendu, pôte preste vreo 6 ani, și atunci legea va puté fi chiaru desfintiată cu totul.

Cu-o justă satisfaciune se provôca „Romanulu” la testimoniulu ce l'au datu d-lui Rosetti insisi opozitionalii, în cestiunea tocmeiloru agricole, facêndu urmatôrele conclusiuni:

„Scimu că fostulu ministru nu se teme de acusari, nici nu se îngamfa de laude. Datori'a e cultulu seu și, laudatu sêu criticatu, sustinutu sêu desabrobatu, elu a cautatu totu-deauna a-si face datori'a în consciintia și neobositu. Déca d'er' inseramu aci câteva din apreciarile adversariloru fostulu ministru nu e pentru alu resbuna, ei pentru a trage din acestu faptu unu invetiamentu necesaru, folositoru, și care trebuie se devina busol'a oricarui omu politicu, și mai cu osebite a tinerimii.

„Fă ceea ce trebuie se faci și întemple-se ori-ce s'o întempla.” Acést'a este lectiunea pe care ne-o da întieptiunea natiuniloru. Fati datori'a, ne dieu faptele pe-trecute cu acestu proiectu de lege; fati datori'a ori unde și ori candu, și bine vei culege. Spunemu junimii în deosebi acestu invetiamentu. Ea cunósce faptele și vede rezultatele. Fia că acést'a esperiintia se-i foloséscă, s'o imbarbateze și s'o reinvigoreze în lupt'a pentru bine, pentru dreptate și pentru adevêru.”

Ungurii și Romanii.

Sub titlulu acést'a se scrie diarulu „Telegraphulu” din București: Multi domni diaristi din occidentu tratéza spinós'a cestiune a Orientulu; dintre acestia inse onorabilulu deputatu Medoro Savini arata profunde cunoscintie despre starea lucrurilor din asta parte a Europei, lucru care de multe ori provôca superari maghiare și respunsuri asié de... de conforme cu adevêrul! Mai dilele trecute aparú unu articulu de fondu în diarulu „Roma”, subscrisu de Savini, în care se descrie cu adevêratele culori starea popóreloru din imperiulu Austriacu. Se dicea între altele, că Austri'a și adi este Austri'a vechia, că Romanii, Slavii, Sasii etc., suntu asupriti într'unu modu barbaru de catra Unguri și Nemti, că nemultiumirile lor, adaugite la principiulu libertatii popóreloru care adi framênta pe tôte natiunile sclave d'er' iubitôrie de nationalitatea lor voru distruge imperiulu-mosaicu, etc.

Dupa câte-va dile dela aparitiunea acestui articulu, acelasu diaru publica scrisôrea Ungurulu Leopold Ováry, cu rezerv'a de a respunde în numerulu viitoru. Acestu Ováry combate din puteri scrisele lui Savini, debutându-ne povesti, cari ar provôca risulu în tîer'a nôstra. Cu o nerusinare în adevêru maghiara, elu ne spune:

„Este o Austro-Ungari'a conglomerată de natiuni diverse, este adevêratu; ele inse se bucura de cea mai mare libertate constitutională, fara că o rassa predominantă ôre care se se impuna uneia sêu alteia dintre natiuni. Nemtii remanu Nemti, Boemii remănu Boemi. Românii remănu Români etc.”

Si mai departe, vorbindu de nemultiumirile din Transilvani'a, continua:

„Că fructu alu politice Austriace de usurpaciune, d-lu Savini descopere nemultiumirea ce, dupa d-s'a, ar' fi adêncu provocată în Transilvani'a. D'er', pentru D-dieu, ce are a face Austri'a aici? Transilvani'a ungréscă, și eu că Unguru, semtu datori'a de a contradice formalmente asertiunea d-lui Savini în privint'a pret'nsei nemultiumiri. În Transilvani'a sunt trei nationalitati: Ungurii cari forméza rassa predominantă prin numeru, inteligentia și censu (ce mare nerusinare!); Romanii, în mare parte coloni, cari profesându religiunea gréca, cu liberulu ei cultu se bucura de o quasi-autonomia natională; et nunc venio ad fortissimum virum: Nemtii-Sassonii (Sasii).”

„Acesti Nemti-Saxoni au sciutu în decursulu seculiloru se 'si patreze independenti'a lor, și nemultiumirea de care vorbesce d-lu Savini, provine dela aceea, că Ungurii și Români nu voescu se fia atātu de imbecili de a se germanisa și absorbi de cătra o mână de Sasi, cari tenéza în vanu se se impuna în magistratura și în scôle. Ungari'a este, apoi, înainte de tôte ungréscă, și nu pôte dupa gustulu unor colonii se se despôia de acestu caracteru alu seu, ori se permita esistenti'a unui statu în statu...”

Că se mai spunu lectoriloru d-vôstre că tóta scrisôrea lui Ováry este plină de minciunile cele mai grosolane, este inutilu, candu au dinaintea loru dîsele, cari privescu pe Români.

Naseudu, în Fauru 1882.

(Reoganisarea scôlei de fetitiei.) CREDU, că nu esagerez, candu dîcu, că dintre tôte tînuturile locuite de Romani, nici unulu nu a adusu atatea sacrificii, pe altariulu scôlei, căte a adusu fostulu districtu alu Naseudului. Adevêratu, că Romanii din Brasiovu inca au facutu multu, fôrte multu în privint'a acést'a; d'er' se nu se scape din vedere, că sacrificiile Naseudeniloru se potu asemená cu denariulu veduvei din scriptura: din puçinu ei au datu aprôpe totu. Locundu unu teritoriu muntosu, iernaticu, în mare parte sterilu, ei trebuie se faca d. e. câte trei dîle de plugu, pentru că tómn'a se póta aduná pe atata porumbu cătu aduna locuitoriulu dela tîera dupa o singura dî de aratura. Si de câte ori nu compromite o bruma timpuria munc'a loru dintr'o véra întregă? De câte ori locuitoriulu din munte nu este ne-

voitu, a-si secerá ovesulu în primavér'a urmátore, pentru că în tómn'a trecuta o ninsóre neasteptată i-a acoperitu hold'a pênă la spice? Pasiune și fênatiu, ce e dreptu, au mai din abundantia; d'er' ce folosu, déca vitele lor stau câte siése luni din anu la iesle, pe candu pe campia de multe ori iérn'a abia tîne 3—5 septemani. Afara de acést'a granitarii au statu sub arme aprôpe 100 de ani, în timpulu acést'a barbati trebuindu a face feliu de feliu de deprinderi și servitii militare, lucrurile economice erau lasate adesea numai în grija femeiloru și a copiiloru, în timpu ce conlocuitorii Sasi d. e. 'si cautau de afacerile lor. Din tôte acestea urméza, că granitarii în cursu de 100 de ani n'au pututu aduná la averi materiali.

Si cu tôte acestea, sciti ce au facutu ei pentru scôlele lor?

În anulu 1838, la initiativ'a neuitatulu lor vicariu Marianu, au pusu inceputulu unui „fondu scolaru comunalu”, carele astadi este de 180.000 fl. și din care se subventionéza scôlele elementare satesci. — Din 44 de comune granitieresci nu este nici un'a, fia cătu de mica, carea se nu-'si aiba scoluti'a ei; multe comune inse au scôle câte cu doi invetiatori, și ce este mai imbucuratori numerulu lor crește pe anu ce merge.

La anulu 1851 desfintindu-se regimentulu granitarii nostri au transformatu fondulu lor de montura în „fondu de stipendii”, din care acumu se dau pe fia-care anu stipendii în sum'a totală de 4000 fl. Deja la anulu 1860 acestu fondu atinsese cifr'a de 120.000 fl.

La anulu 1861 granitarii luara decisiunea de a infintia unu alu treile fondu, „fondulu scolaru centralu”, hotarindu că $\frac{3}{4}$ din venitul dreptulu de carciumaritu se curga pe viitoriu în fondulu acést'a. Venitul acestui fondu face pe anu c. 40.000 fl. Din fondulu centralu se sustinu astadi urmatôrele institute:

1. Gimnasiulu completu din Naseudu, cu 8 clase și 16 professori.
2. Trei scôle capitale în Naseudu, Borgo-Prundu și Monoru, fia-care cu câte 4 clase și 4—5 invetiatori, afara de cateheti.
3. Trei scôle „triviale”, în Zagr'a, Telciu și Sangeorgiu, fia-care câte cu 2 invetiatori; ele sunt împreunate cu scôlele satesci din localitatea respectiva.
4. Scól'a de fetitie din Naseudu.

Tôte institutele acestea au trecut prin reforme mai mari sêu mai mici, dupa împregiurari; o singura scôla a remasu, că prin minune, data cu totul uitarii, desi important'a ei pentru educatiunea natională este mai pre susu de tóta îndoiél'a, întielegemu scól'a de fetitie, carea si astadi este de o singura clasa, cumu a fostu la infintierea ei, scie D-dieu candu.

Adevêratu, că comitetulu administratoriu de fondurile scolare granitieresci hotarise deja la 5 Februaru 1867 a se reorganisa și scól'a de fetitie și se insarcinase o comisiune cu elaborarea planulu de invetiamentu, trei ani în urma, la 3 Septembrie 1870, planulu elaboratu se supuse patronatulu spre aprobare. De atunci au trecut aprôpe 12 ani, d'er' lucrulu n'a facutu unu pasu înainte.

Ce se fia caus'a? Nu se scie. Unii dîcu, că cei ce erau pe atunci în capulu administratiunei neavendu fice, nu s'au simtitu indemnati a se gândi și la crescerea fetitiiloru. Acést'a ar' însemná egoismu, usiurintia, incapacitate, — invinuri din cele mai grele, la cari lasu se respunda respectivii. — Dîcu érași altii, că nu s'au ajunsu banii. Acést'a n'o credemu; căci cumu s'au gasitu bani spre a se reorganisa unele scôle triviale, cari buna ôra că cea din Zagr'a și Telciu stau anu de anu aprôpe gôle, din lips'a de scolari, s'ar' fi aflatu bani și pentru reoganisarea unicei scôle de fetitie! —

Pe anulu 1881/2 bugetulu instituteloru mentionate s'a satoritu precumu urméza: gimnasiulu preste totu 16,430 fl. scól'a capitală din Naseudu 3,350 fl. scól'a capitală din Prundu 2,379 fl. scól'a capitală din Monoru 2,497 fl. scól'a trivială din Zagr'a 750 fl. scól'a trivială din Telciu 755 fl. scól'a trivială din Sangeorgiu 750 fl. scól'a de fetitie din Naseudu 510 fl.

Va se dica pentru crescerea seculu barbatescu se chieltuiescu din fondulu centralu pe anu 27.000 fl., pentru crescerea sexulu feme-

escu — 500 fl.!! Cifrele acestea vorbesc un limbăgiu de totu elocuentu.

(Va urmă.)

Adunarea generala

a Institutului de creditu si de economia „Albin'a“ din Sibiu dela 24 Martie 1882.

(Urmare.)

I. Depunerile. Cu finea anului 1880 erau la institutu 764 depuneri in suma de 762,549 fl. 55 cr., in decursulu anului 1881 s'au mai facutu 431 dep. in sum'a de 748,634 fl. 62 cr. Deci starea totala a depunerilor in 1881 a fost de 1195 in sum'a de 1.511,184 fl. 17 cr., din aceste s'au ridicatu in decursulu anului 236 in sum'a de 500,429 fl. 96 cr., remanendu starea lor cu 31 Decembre 1881 de 959 depuneri in sum'a de 1.010, 754 fl. 21 cr., cu 248,204 fl. 66 cr. mai mare, ca in precedentele anu 1880. In aceste frumoase cifre se manifesta de ajunsu increderea crescēte a publiculu cātra institutul nostru.

II. Escomptulu de cambie. Starea portofoliulu cu finea anului 1880 era de 2392 cambie in valōre de 624,793 fl. 93 cr., in cursulu anului 1881 s'au escomptatu 4573 cambie in valōre de 1.374,944 fl. 09 cr. Deci starea totala a portofoliulu in 1881 a fost de 6965 cambie in valōre de 1.999,738 fl. 02 cr., din aceste au esutu in decursulu anului 4526 cambie in valōre de 1.327,287 fl. 96 cr., remanendu starea portofoliulu cu finea anului 1881 de 2439 cambie in valōre de 672,450 fl. 06 cr., sēu cu 47,656 fl. 13 cr. mai mare cā anulu trecut. Sum'a dubioselor amortisate in bilantiu din portofoliu de schimburi este de 4045 fl. 94 cr.

III. Creditulu hipotecaru. Imprumuturile hipot. au statu la finea anului 1880 din 260 obligatiuni in suma de 217,520 fl. 32 cr., in decursulu anului 1881 s'au mai acordatu 212 imprumuturi in sum'a de 240,691 fl., prin urmare starea lor totala in 1881 a fost de 472 imprumuturi in sum'a de 458,211 fl. 32 cr. in decursulu anului s'au achitatu 16 imprumuturi in sum'a de 12,019 fl. 99 cr., remanendu cu 31 Decembre 1881 456 imprumuturi in sum'a de 446,191 fl. 33 cr. cu 228,671 fl. 01 cr. mai mare cā anulu trecut. Constatam cu bucuria, cā scrisurile fonciare ale institutul nostru sunt din ce in ce mai multu cautate.

IV. Creditele ficse: au statu cu finea anului 1880 din 172 imprumuturi in suma de 67,895 fl. 76 cr. in decursulu anului 1881 s'au mai acordatu 15 imprumuturi in sum'a de 6,943 fl., prin urmare starea lor totala in 1881 a fost de 187 imprumuturi in sum'a de 74,838 fl. 76 cr., in decursulu anului s'au restitutu 24 imprumuturi in suma de 27,933 fl. 23 cr. remanendu cu 31 Decembre 1881, 163 imprumuturi in sum'a de 46,905 fl. 53 cr. faēia de anulu precedentu o reducere de 20,990 fl. 23 cr.

V. Reuniunile de creditu: se presinta in cifr'a de 26,858 fl. 35 cr. cu reducere in decursulu anului de 3,268 fl. 67 cr., ēr' fondulu de garantia alu acestor reuniuni impreuna cu interesele lui e de 18,700 fl. 74 cr.

Revirementulu cassei de preste anu a fost: intrate 2.730,729 fl. 53 cr., esite 2.717,737 fl. 28 cr. Totalu: 5.448,466 fl. 81 cr., cu 556,184 fl. 29 cr. mai mare cā anulu trecut.

In toti ramii de operatiune s'au acordatu prin institutu in cursulu anului 1881 — 4827 imprumuturi in sum'a de 1.632,688 fl. 09 cr.

Dupa tōte aceste bilantiulu anului 1881 este urmatōrulu (se citește): Sum'a activelor institutul este 496,432 fl. 83 cr. mai mare cā a anului premergatoru. Substragēndu din venitul brutu alu anului de 133,437 fl. 05 cr. totalulu esiriloru cu 86,539 fl. 96 cr. resulta unu profitu curatu de 46,897 fl. 09 cr.

In sensulu § 62 din statute propunemu urmatōrea distribuere a acestui profitu: 5% dividenda dupa capitalulu de actiuni 15,000 fl. Din restulu de 31,897 fl. 09 cr. 15% ca dotatiune a fondulu de reserva 4784 fl. 56 cr. cā tantieme pentru consiliarii de directiune, directorulu esecutivu si oficialii societatii 5,103 fl. 53 cr. 3% pentru scopuri de binefacere 956 fl. 91 cr., cu totulu 10,845 Din restulu de 21,052 fl. 09 cr. propunem a se dā supradividenda 15.000 fl., la fondulu de pensiuini alu functionariloru institutul 1,500 fl. pentru formarea unei reserve speciale pentru diferentia de cursu la efecte 4,552 fl. 09 cr.

In sensulu acestei impartiri propunemu, cā dividenda anului 1881 sē se fiseze cu 10%, adeca cu 10 fiorini de un'a actiune. Desi dividend'a romane totu cā anulu trecut, adausele la reserve inse sunt mai mari acum cā ori candu alta data. Fondulu de reserva alu actionariloru cu dotatiunea de astadi a ajunsu la cifr'a de 32,088 fl. 82 cr.

Prin tragere la sorti in sensulu § 36 din statute a esitu din consiliulu Directiunei Dlu J a c o b B o l o g a, alu carui locu vine a se intregi astadi prin alegere. Intregirea numai de unulu se face, fiindcā anulu trecut

esisera trei din Directiune si trebe a se restabili ordinea preserisa in statute. Asemene espira astadi mandatu de trei ani alu comitetulu de revisiune. Vetu binevoi a face si alegerea acestuia.

(Va urmă.)

Diverse.

(A b u s u r i l a v a m ' a I a s i.) Procesulu privitoriu la abuserile ce s'au descoperitu la vam'a Iasi, scrie „L'Indep. Roum.“, a pusu in miscare mai tōta suflarea evreiesca din Romani'a. Este destulu se scimu, cā mai multu de optu evrei sunt implicati in aceste abuseri pentru cā se ne explicam acēst'a miscare. Evreii s'ajuta unii pe altii in tot-d'auna si acēst'a le face onōre. Dēr' a face subscriptiuni spre a scapa de pedēpsa pe nisce culpabili, acēsta trece peste principiile solidaritatii, sēu mai bine dovedesce, cā Evreii sunt solidari in tōte, atātu in cele rele cātu si in cele bune. S'au strinsu la Iasi 80,000 franci, s'a fondatu unu diaru intr'adinsu pentru acēsta afacere. S'au tramisu la Bucuresci delegati cu sume mari de bani, cā se incēpa se lucreze. Deja au intratu in vorba cu celebritatile baroului din Bucuresci ca se 'i angajeze d'acu pentru aperearea acusatiloru Evrei. D-lui C. i se va da 10,000 fr, pentru pleoaria s'a, d-lui G. 12,000 fr, d-lui G. 15,000 fr. si asiē mai incolo.

(Avisu. *) Piesele musicale esite in editur'a societatii academice „Romani'a juna“ din Vien'a: „Camelii“, valsu de C. G. Porumbescu (1 fl. = 2 fr. 20 cent.) „Zin'a Dunarii“, polea mazurea de C. G. Porumbescu (50 cr. = 1 fr. 10 cent.) si „Fleur romaine“, polea franceasa de Eduard Strauss (72 cr. v. a.) tōte compuse pentru pianu, se voru vinde de aci incolo cu seadiementu de 30% din preēiurile indicate. Acei cari dorescu se aiba aceste piese, binevoiēsa a se adresa cātra comitetulu societatii: VIII., Langa Gasse 4.

Pentru comitetu:

Emilianu Popoviciu, I. T. Mera,
vicepresiedinte secretaru.

(Circulu Kremser.) In fiacare d'i mare reprezentatiune cu programu diferitu. Pretiurile scadiute.

IV. Publicatiune despre contribuirile

incurse la comitetulu beinsianu in favōrea gimnasiulu greco-cat. romanu de Beiusiu.

(Urmare.)

D-nulu Mihaiu Veliciu, avocatulu in Chisineu a tramisu dela D-s'a 10 fl. Ilēna Veliciu, avocatēsa 10 fl. Mihaiu Sturza, preotu gr. or. 3 fl. Sigismundu Budai, notariu 5 fl. Georgiu Popmiru, notariu 1 fl. Franko Ioanu, tutoru orf. 50 cr. I. B. 8 fl. 50 cr. Sum'a 40 fl.

D-nu Vasiliu Ignatu, avocatulu, Beiusiu 25 fl. D-nulu Dem. Negreanu, comerciantu, Beiusiu 25 fl. D-nulu Victoru Rusu, prof. prepar., Clusiu a tramisu dela: Dionisiu Bohotielu, propr., Clusiu 2 fl. Emericu Popu, avocatulu in Clusiu 1 fl. Sum'a 3 fl.

D-lu Nicolau Penciu, jude cere., Zernesci a tramisu dela D-S'a 4 fl. 10 cr. Nicolau Garoiu, avocatulu 2 fl. Traianu Metianu, preotu 1 fl. Nicolau Popu, proprietariu, Tohanu-vechiu 50 cr. Ioane Vladu, vice-notariu, Tohanu-vechiu 50 cr. Basiliu Aldica 20 cr. Ilisie Manasie, casariu 20 cr. Irimie Ternovanu, reprezentante com 20 cr. Nicolau Popu, pedagogu cursu II, Blasiu 20 cr. Comuna Tohanu-vechiu din casa comunala 4 fl. Aldimiru Baduiu, notariu, Zernesci 30 cr. Ioanu Danu, preotu, Zernesci 50 cr. Nicolau Guguianu vice-not. 20 cr. Ioanu Puscariu, arendatorulu 20 cr. Ioanu Ratiu 2 fl. Georgiu Marinu, primariu 1 fl. Ioanu Motianu, parochu Simon 40 cr. Nicolau Cinteana, medic. cercualu, Zernesci 1 fl. Nicolau Mohoru not. cere. Tohanu-vechiu 50 cr. Sum'a 20 fl.

(Va urmă.)

*) Onoratele Redactiuni ale diariloru romane sunt rogate a lua in modu binevoitoru notitia despre acēst'a.

Scrisuri fonciare de 6% ale Institutului de creditu si de economii „ALBINA“ in Sibiu.

Fiindu, cā acestu institutu acorda imprumuturile sale hipotecare in scrisuri fonciare numai pēna la celu multu o țertialitate a valōrei hipotecelor, acele scrisuri oferu o sigurantia mai mare decātu pupilara si sunt prin urmare fōrte acomodate pentru fructificare de capitale, sunt notate la burs'a din Budapest'a si aducu 6% interese. Cuponii de interese se platescu fara de nici o subtra-

gere la Semestru, in 1 Aprile si in 1 Octobru a fia-carui anu la cass'a institutul in Sibiu si la firmele numite mai josu. Scrisurile fonciare se rescumpera in intrēg'a loru valōre nominala in celu multu 20 ani prin tragere la sorti in totu anulu in lun'a Septembrie. Se gasescu de vendiare in cursulu dilei la cass'a institutul in Sibiu la „Banc'a comerciale pestana ungara“ in Budapest'a, la D-lu bancaru P. I. Cabdebo in Sibiu si la D-lu Ioan Dusoiu, comerciantu in Brasiovu.

Sibiu, 20 Martiu 1882.

Directiunea Institutului „Albina“.

3--4

Nr. 65—1882.

3—3

Concursu.

Venindu in vacantia 6 din stipendiile acordate la invetiacei de meserii in an. 1869, se escrie prin acēst'a de nou concursu la siēse stipendii de cāte 25 fl. v. a. pe anu, pentru tineri romani, cari voescu a invetia una din urmatōrele meserii: rotari'a dulgheri'a (lemnari'a, bardasi'a), faurari'a masari'a (templari'a), cisnari'a, palarieri'a curelari'a sēu sielari'a.

Cererile au se fia instruite cu urmatōrele documinte:

1. Carte de botezu, din care sē se vēda, cā concurentulu este de nascere romanu si cā are celu puēinu vērsta de 14 ani.

2. Atestatu-scolasticu, din care sē se pōta vedē, cā concurentulu are celu puēinu cunoscentiile ce se predau in scōlele primare din Austro-Ungari'a si se cunōsca si o alta limba folosita in tiēra, precum maghiar'a sēu german'a.

3. Reversu dela parinti sēu tutori, prin care acesti'a se deobliga, cā voru lasā pe fiili loru se invetie meseriā la care se aplica, pēna candu voru esi sodali cu atestatu in regula.

4. Unu esemplaru din Contractulu, ce parintele sēu tutorele concurentulu va incheiē cu maiestruulu, la care, invetiaceulu intra la meseri'a ce 'si-a alesu.

Cererile astu-feliu instruite sunt a se inainta subsemnatulu comitetu pēna in 1-a Maiu st. n. a. c.

Din siedinti'a comitetulu Asociatiunei transilvane pentr'a literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu, tienuta la Sibiu in 7 Martiu n. 1882.

Jacobu Bologna

Dr. D. P. Barcianu,
secretaru alu II-lea.

Cursulu la burs'a de Vien'a din 31 Martiu st. n. 1882.

Valori	Scadenti'a Cupōnelorulu	Cum-pēra	Vinde
Rent'a de auru ungara 6% 118.75	1 Apr. 1. Ort.	89.—	90.—
dto 4% 88.25			
dto de harthia 5% 87.35	23 Apr. 23 Oct.	98.—	99.—
Imprumutulu calōrulu ferate ungare 133.—	1 Ian. 1 Iul.	—	—
Amortisarea datoriei calōrulu ferate de ostu ung. (1-ma emisiune) 90.—	1 Iuliu	101.—	102.—
dto (II-a emisiune) 108.50	1 Iul. 1 Ian.	100.—	101.—
dto (III-a emisiune) 94.50	idem	99.—	100.—
Bonuri rurale ungare 97.50	idem	101. 1/2	102. 1/2
dto cu cl. de sortare 96.25			
Bonuri rurale Banat-Timis 96.—	1 Maiu 1 Nov.	220.—	230.—
dto cu cl. de sortare 96.—	cu premie	29.—	30.—
Bonuri rurale transilvane 96.—	1 Ian. 1 Iul.	1375	1400
Bonuri croato-slav. 99.—			
Desgabugire p. dij-			
m'a de vinu ung. 96.25			
Imprumutulu cu premiu ung. 117.75			
Losurile p. regularea Tisei si a Segedin 106.—			
Rent'a de harthia austriaca 75.95			
Rent'a de arg. austr. 76.55			
Rent'a de auru austr. 93.55			
Losurile din 1860 129.75			
Actiun. bancei aust-ungare 820.—			
„ bancei de creditu ungare 324.50			
„ bancei de creditu austriace 328.50			
Argintulu —			
Galbini imperatesci 5.61			
Napoleond'ori 9.50			
Marci 100 imp. germ. 58.60			
Londr'a 119.80			

Cursulu de Bucuresci din 19/31 Martiu 1882.

Valori	Scadenti'a Cupōnelorulu	Cum-pēra	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1. Ort.	89.—	90.—
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	98.—	99.—
8% Oblig. domeniiale 1871	1 Ian. 1 Iul.	—	—
6% Oblig. calōrulu fer. rom.	1 Iuliu	101.—	102.—
7% Scrisuri fonciare rurale	1 Iul. 1 Ian.	100.—	101.—
7% „ „ urbane	idem	99.—	100.—
8% Imprum. municipalu	idem	101. 1/2	102. 1/2
Oblig. cassei de pensiuine (lei 300, dobēnda 10 lei)	1 Maiu 1 Nov.	220.—	230.—
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	29.—	30.—
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	1375	1400
Auru contra argintu		1 3/8	1 3/4
Auru contra bilete hipotec.		1 3/8	1 3/4
Auru contra bil. de Banca nat Florini Val. Austr.		1 3/8	1 3/4
		2.10—	2.12—

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gōtt si fiu Henricu.